

DE SPORTZOMER VAN VANDEWEGHE

Sportjournalist Hans Vandeweghe laat tijdens het WK elke dag zijn licht schijnen op het reilen en zeilen in Rusland.

Big data

Sommige journalisten kijken naar een wedstrijd en vormen zich een gedacht over de spelwijze, de spelers, de tactiek. Terwijl praten ze met de buur, kijken een actie terug op de tv naast hen, zoeken iets op, schrijven of beginnen te tikken. Ze zien meer dan honderd wedstrijden per jaar en hebben de sport in hun vingers, soms ook in hun tenen vanuit hun eigen sportverleden.

Als voetballers nog geen uur actief bezig zijn met het spel, is dat bij journalisten nog minder. Toch slagen collega's erin achteraf doorwrochte analyses van de wedstrijd te poneren. Meer zelfs, punten te geven. Hoe dat gaat, ik weet het niet en ik wil het niet weten, want ik vertrouw die punten voor geen haar.

Ik vond Thomas Meunier tegen Panama lang niet goed, niet aanvallend en ook niet verdedigend. Dat was een gevoel gebaseerd op enkele impressies en wellicht ook vooringenomenheid omdat overal was verschenen dat Meunier in de oefenwedstrijden niet zo best had gepresteerd. Wat een opluchting toen hij in onze zusterkrant een vijfje had gekregen, op tien welteverstaan. In een andere krant kreeg hij dan weer een zeven en werd hij net niet bewierookt. Ik ben er niet zeker van dat wij gelijk hadden.

Witsel en Meunier matig

Elke nieuwe wereldcup krijg je meer info dan de vorige en we zijn al een tijdje voorbij het punt dat het niet meer te behappen is. Dit is de wereldcup van de statistieken, de big data, en dat is soms een probleem. Ik heb mij voor deze editie laten overhalen tot een miniabbonnement bij InStat, een Russisch databedrijf. Ze hebben hier data-analisten, statistici en andere digibeten op overschot. Behalve op de Amerikaanse verkiezingen hebben ze zich ook al een aantal jaar op voetbal gestort en dat doen ze heel erg goed.

Zij hebben een InStat-index uitgedokterd en die combineert een aantal parameters. Daaruit bleek voor België-Panama dat de laagst scorende Rode Duivels Axel Witsel en Thomas Meunier waren.

Van Meunier weten zij dat hij minder dan de helft van zijn duels won en dat hij maar vier voorzetten trapte, waarvan er maar één aankwam. Ook de FIFA biedt mooie data aan, al moet je er een beetje naar zoeken. Zij zijn erg goed in het tracken van de spelers, waarmee hun gelopen afstand, hun positie en snelheid in kaart wordt gebracht. De FIFA wist bijvoorbeeld dat Meunier 11,6 kilometer heeft gelopen tegen Panama.

Met 11,6 kilometer kun je alle kanten uit. Atletisch is het knap, zeker in die vochtige warmte van Sotsji. Op zijn positie van wingback word je verondersteld de lijn

af te lopen en duels aan te gaan voorin en achterin, dus dat is gewoon veel lopen. De helft van die duels verliezen, kan een probleem opleveren. Yannick Carrasco, zijn antipode op links, won driekwart van zijn duels, maar had geen enkele voorzet en dat is ook maar minnetjes. Carrasco werd gewisseld, maar was hij blijven staan voor het laatste kwartier van de wedstrijd, dan was hij met veel goeie wil aan 10 kilometer gekomen. De statistieken van onze wingbacks tegen Panama laten misschien niet het beste vermoeden voor wedstrijden tegen sterkere ploegen, maar dat valt nog af te wachten.

Gelopen kilometers zeggen ook niet alles en lang was dat de statistiek waarmee we het moesten doen. Gisteren verscheen hier nog een verhaal over de Russen die zo veel en snel liepen. Veel lopen is geen kunst: wie positioneel slecht staat, moet sowieso veel lopen en moet ook hard lopen om terug in positie te geraken.

**Van Meunier weet
databedrijf InStat
dat hij minder
dan de helft van
zijn duels won en
dat hij maar vier
voorzetten trapte,
waarvan er
één aankwam**

Voetbal heet een problematische sport te zijn om te interpreteren vanuit data. Het gebrek aan repetitieve handelingen wordt vaak als reden aangehaald. Of ook: het gaat om die paar doelpunten per wedstrijd. Ja en neen. Voetbal is niet zo repetitief als honkbal, dat klopt, maar even repetitief als basketbal en volleybal. Dat er minder wordt gescoord, is een drogreden om niet naar de getalletjes te kijken. Een voetbalwedstrijd zal nooit eindigen op een basketbalscore, maar misschien zou een beter gebruik van data meer doelgevaar en meer doelpunten kunnen opleveren.

Voor sommige spelers zul je altijd een uitzondering moeten maken. Zij zijn de *outliers*, de buitenbeentjes, niet in statistieken te vatten. Wat moet je in godsnaam met een aanvaller die amper 8,74 kilometer loopt in 96 minuten en de volgende wedstrijd 8,8 kilometer in 98 minuten, het minst van zijn hele team? En die driekwart van die kilometers aflegt wandelend, tussen 0 en 7 kilometer per uur, ook een laagterecord voor zijn team? Die 3 op 18 duels won in zijn tweede wedstrijd en 30 procent afval heeft in zijn passes?

Op de bank zetten? Neen, laten staan, zeker als hij Cristiano Ronaldo heet en er al vier heeft ingejast.